

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

іноземних мов

Світлана ВІРОТЧЕНКО

30 серпня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Загальна теорія другої іноземної мови

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти **Другий (магістерський) рівень**

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

(шифр і назва)

освітня програма Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (китайська та англійська мови), Переклад (іспанська та англійська мови), Німецька мова та література і переклад та англійська мова

(шифр і назва)

спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька, 035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша - китайська, 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - іспанська, 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька

вид дисципліни за вибором

факультет іноземних мов

2023 / 2024 навч. рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 7

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Лук'янова Тетяна Геннадіївна, к.ф.н., доцент, доцент кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.

Програму схвалено на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.

“28” серпня 2023 року, протокол № 1

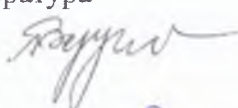
Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Програму погоджено з гарантами освітніх (професійних/наукових) програм:

Гарант освітньої програми Німецька мова та література
і переклад та англійська мова

Лілія БЕЗУГЛА

Гарант освітньої програми Французька мова та література
і переклад та англійська мова

Ірина РУДНЄВА

Гарант освітньої програми
Переклад (китайська та англійська мови)

Світлана ВІРОТЧЕНКО

Гарант освітньої програми
Переклад (іспанська та англійська мови)

Ігор ОРЖИЦЬКИЙ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 15

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни Спецкурс “Загальна теорія другої іноземної мови”, складена відповідно до:

спеціальність 035 Філологія

освітня програма Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (китайська та англійська мови), Переклад (іспанська та англійська мови), Німецька мова та література і переклад та англійська мова

спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька 035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша - китайська, 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - іспанська, 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “ Загальна теорія другої іноземної мови ” є створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок перекладацької діяльності, у підготовці до самостійної розробки окремих питань порівняльної лексикології, граматики та стилістики англійської та української мов та ведення науково-дослідницької роботи. У курсі викладаються головні положення лексикології, граматики та стилістики англійської мови у порівнянні з українською. Курс тісно пов’язаний із циклом інших теоретичних лінгвістичних дисциплін, адже перекладацька компетенція потребує не тільки високого практичного рівня мовної підготовки, але й поглиблених знань стосовно загальних закономірностей функціонування мовної системи.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

Загальні компетентності:

- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність до безперервного та актуального навчання.
- Уміння планувати роботу та правильно розподіляти час.

Фахові компетентності:

- Здатність вільно орієнтуватися в сучасних лінгвістичних, літературознавчих, перекладознавчих концепціях.
- Здатність осмислювати лінгвістику як полісистему, розуміти сучасний шлях розвитку лінгвістики.
- Здатність продемонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної та міжособистісної комунікації.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу франкомовного та англословного тексту.

1.3. Кількість кредитів:

Денна форма навчання: 5

Заочна форма навчання: 5

1.4. Загальна кількість годин:

Денна форма навчання: 150

Заочна форма навчання: 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Дисципліна за вибором	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	Рік підготовки
2-й	2-й
Семестр	Семестр
3-й	3-й
Лекції	Лекції
26 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	Практичні, семінарські заняття
10	4
Лабораторні заняття	Лабораторні заняття
–	–
Самостійна робота	Самостійна робота
114 год.	138 год.
Індивідуальні завдання	Індивідуальні завдання
Не передбачено	Не передбачено

1.6. Заплановані програмні результати навчання

- Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- Аналізувати, порівнювати і класифікувати сучасні лінгвістичні, літературознавчі, перекладацькі концепції.
- Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного, літературного чи перекладного матеріалу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Основні положення “ Загальна теорія другої іноземної мови ”

Тема 1. Предмет, мета та базові поняття порівняльної лексикології, граматики та стилістики англійської та української мов. Базові поняття ономазіології, семасіології. Етимології.

Тема 2. Загальна характеристика граматичної будови мови. Загальні принципи граматичного аналізу мови. Морфологія.

Тема 3. Основні поняття стилістики. Стилї і форми мови. Стилїстичні засоби української та англійської мов.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин						Кількість годин					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		го	л	п	лаб.	інд.		с. р.	о	л	п	лаб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
3 семестр. (денна форма навчання)							3 семестр. (заочна форма навчання)					
Тема 1.	49	8	3			38	49	2	1			46
Тема 2.	50	9	3			38	50	3	1			46
Тема 3.	51	9	4			38	51	3	2			46
Усього годин за 7-й семестр	150	26	10			114	150	8	4			138
Усього годин за навчальний рік	150	26	10			114	150	8	4			138

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1	<i>Тема 1.</i> Предмет, мета та базові поняття порівняльної лексикології, граматики та стилістики англійської та української мов. Базові поняття ономазіології, семасіології. Етимології.	8	2
Тема 2	<i>Тема 2.</i> Загальна характеристика граматичної будови мови. Загальні принципи граматичного аналізу мови. Морфологія.	9	3
Тема 3	<i>Тема 3.</i> Основні поняття стилістики. Стилї і форми мови. Стилїстичні засоби української та англійської мов.	9	3
Усього годин		26	8

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Тема 1	<i>Тема 1.</i> Предмет, мета та базові поняття порівняльної лексикології, граматики та стилістики англійської та української мов. Базові поняття ономазіології, семасіології. Етимології.	3	1

Тема 2	<i>Тема 2.</i> Загальна характеристика граматичної будови мови. Загальні принципи граматичного аналізу мови. Морфологія.	3	1
Тема 3	<i>Тема 3.</i> Основні поняття стилістики. Стилї і форми мови. Стилїстичні засоби української та англійської мов.	4	2
Усього годин		10	4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Теми 1-3	<i>Тема 1.</i> Предмет, мета та базові поняття порівняльної лексикології, граматики та стилістики англійської та української мов. Базові поняття ономазіології, семасіології. Етимології.	38	46	Винесено на підсумковий контроль
	<i>Тема 2.</i> Загальна характеристика граматичної будови мови. Загальні принципи граматичного аналізу мови. Морфологія.	38	46	Винесено на підсумковий контроль
	<i>Тема 3.</i> Основні поняття стилістики. Стилї і форми мови. Стилїстичні засоби української та англійської мов.	38	46	Винесено на підсумковий контроль
Разом:		114	138	

6. Індивідуальні завдання

Програмою не передбачаються.

7. Методи навчання

I. Ініціальні (викладач – студент):

1. Словесно-аудіальні (лекція, розповідь, бесіда), у тому числі – інтерактивні (опитування, дискусія, обговорення, пояснення)
2. Наочно-візуальні (демонстрація).

II. Респонсивні (студент – викладач):

1. Теоретичні: робота з першоджерелами, підручниками, інтернет-матеріалами, пошук необхідної інформації.
2. Практичні: вправління, самоконтроль.

8. Методи контролю

- демонстрація нового іншомовного матеріалу та способів оперування ним
- пояснення викладача
- організація самостійного пошуку студентів
- управління навчальною діяльністю
- реалізація контролю за успішністю студентів
- залік

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Залікова робота	Сума
Теми 1-3	КР, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
60	-	-	60	40	100

Бали за залікову роботу	Бали за роботу на практичних заняттях	Сума балів
40 балів	60 балів	100

Залік проходить у формі:

(денна та заочна форми навчання)

формалізованого тесту за принципом множинного вибору (20 питань = 40 балів).

Критерії оцінювання формалізованого тесту на множинний вибір:

(письмовий тест, 20 питань, максимальна кількість балів – 40)

Кількість правильних відповідей	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Бали	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Кількість правильних відповідей	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Бали	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Протягом семестру проводиться робота на засвоєння знань у вигляді:

(денна та заочна форми навчання)

Тест на множинний вибір за темою «Лексикологія» (10 питань = 20 балів)

Тест на множинний вибір за темою «Граматика» (10 питань = 20 балів)

Тест на множинний вибір за темою «Стилістика» (10 питань = 20 балів)

Для допуску до складання підсумкового контролю здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни за роботу в семестрі.

Загальна шкала оцінювання за два розділи:

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно	

70-89	добре	зараховано
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Список літератури:

Базова

1. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. С. 57-58
2. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посiбник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2011. С. 33
3. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов (посібник для перекладацьких відділень вузів). Вінниця: Нова книга, 2003. 160 с.
4. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2003. 464 с.
5. Мартинюк А.П. Порівняльна морфологія англійської та української мов: навчально-методичний посібник. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. 64 с.
6. The Routledge Handbook of Stylistics. (ed. Michael Burke). Routledge Taylor Francis Group: London, New York. 2014. 540 p.

Допоміжна

1. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-Київ, 2006. 716 с.
2. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови: Підруч. Для ін-тів і фак. інозем. мов. Харків: Основа, 1993. 255 с.
3. Fischer R. Lexical change in present-day English: A corpus-based study of the motivation, institutionalization, and productivity of creative neologisms: Tübingen: Narr, 1998. IX. 209 p.
4. Lewis N. Instant word power. New York etc.: Signet, 1981. XIV. 386 p.